

Verhoeffodesmus fragilipes Strasser, 1959 (ročka vrpčarka)

Vrsta *Verhoeffodesmus fragilipes* pripada porodici *Macrosternodesmidae* unutar reda Polydesmida (vrpčaste dvojenoge). Endemska je vrsta Istarske županije i Hrvatske. Vrsta je prvi puta opisana 1932. godine (Strasser, 1959) na tipskom nalazištu Rabakova špilja na Ročkom polju kod Roča u Istri. Naknadno je potvrđen ponovni nalaz vrste na spomenutom tipskom lokalitetu 1987. (Mršić, 1994). Najvjerojatnije se hrani trulom organskom tvari zbog čega ima značajnu ulogu u njejoj razgradnji na dnu hranidbene piramide podzemnih ekosustava. Preferira špiljska podzemna staništa s troglobionskim beskralježnjacima uz prisutnu organsku tvar. Vrsta je ugrožena direktnim prijetnjama na jedini poznati recentni tipski lokalitet. Budući da se lokalitet nalazi u neposrednoj blizini naselja, lako je i često posjećen od strane nestručnjaka koji direktno unose baklje, uništavaju stanišnu izvornost te namjerno ili nenamjerno ubijaju i sakupljaju špiljsku faunu.

Nužno je izdati zakonske regulative kojima se zaštićuje tipsko nalazište Rabakova špilja, bilo postavljanjem sigurnosnih vrata, edukativnih tabli ili dr. od ilegalnih posjeta špiljama i ilegalnog odlaganja otpada. Na taj način bi se onemogućio ilegalan dolazak nestručnih ljudi koji namjerno ili slučajno ugrožavaju špiljsku faunu i pripadajuće stanište. Također, u svrhu detaljniji saznanja potrebno je pokrenuti dodatna znanstvena istraživanja biologije i rasprostranjenosti populacija vrste te uvesti sustavan monitoring.